

független Újság

politikai napilap

Utolsó kísérlet a spanyol kérdésben

Anglia és Franciaország azonos eljárása a spanyol kérdésben – Engedékenység Olaszországgal szemben – Mussolini diplomáciai győzelméről ír a francia sajtó

Páris, október 14. A kormány tagjai ma délelőtt az Elysée-palotában Lebrun köztársasági elnök elnöklésével államtanácsra gyűltek össze.

Az államtanácson Delbos külügyminiszter részletesen ismertette a spanyolországi helyzetről folytatott tárgyalásokat és közölte, hogy

a semlegességi bizottságot legközelebb tanácskozássra hívják össze.

A külügyminiszter nagy vonalakban ismertette azokat a javaslatokat, amelyeket Franciaország és Anglia közösen előterjeszteni szándékozik.

Az államtanács egyhangúlag helyesléssel fogadta annak a jegyzéknek tartalmát, amelyet ebben a kérdésben még ma Londonba küldenek.

Londoni értesülés szerint

a benemavatkozási bizottságot szombatra vagy hétfőre fogják összehívni és záros határidőt fognak szabni, amely alatt dönteni kell a spanyolországi idegen önkéntesek visszahívásáról.

A félhivatalos Petit Parisien közli, hogy a francia és az angol kormány a bizottság számára konkrét tervet dolgozott ki, amely alkalmas arra, hogy

a felesleges vitát megrövidítse

és lehetővé tegye, hogy a külföldi önkéntesek eltávolítása mind a két spanyol táborból egyidejűleg meghessen végbe.

A Matin jelenti ma reggeli számában, hogy a tegnapi francia miniszterközi tanácskozáson felvetődött az a terv, hogy

Franciaország és Anglia bizonyos körülmények között Olaszországgal együtt szállja meg a baleári szigeteket.

A Daily Telegraph római levelezője kiemeli, hogy a londoni döntést olasz kormánykörökben valóságos lelkesedéssel üdvözölték.

Páris, október 14. Az a jegyzék, amelyről Delbos külügyminiszter a mai államtanácson beszámolt s amelyet most juttatnak el az angol kormányhoz, a londoni francia

nagykövet által, a semlegességi bizottságban a spanyolországi önkéntesek visszavonása ügyében előterjesztendő nyilatkozatot tartalmazza. A nyilatkozat megtételével egyidejűleg az angol kormány képviselője is hasonló nyilatkozatot terjeszt elő a bizottságban. Az angol minisztertanács ezzel egyidejűleg Párisban tartott miniszteri értekezlet arra az eredményre vezetett, hogy

a két ország vezető tényezői teljesen azonos eljárást szándékoznak követni az olasz válságjegyzék nyomán előállított helyzetben.

Az érdekelt államok között már előzetesen megbeszélések folynak, hogy az önkénteseket visszavonják s hogy az önkéntesek visszavonásában milyen módszereket alkalmazzanak.

Ha ebben a kérdésben nem tudnának meggyezésre jutni, akkor Franciaország és Anglia visszanyeri eszelekvési szabadságát a benemavatkozási egyezmény rendelkezésin. A Londonba most eljuttatott francia jegyzék ebben az irányban különböző javaslatokat tartalmaz. Franciaország és Anglia semlegességi bizottság előtt teendő diplomáciai lépésének semmi esetre sem akar fenyegető jellegű kölesőnözni, másrészt

kész elismerni a harcban álló két spanyol fél hadviselő jogát.

ha az önkéntesek visszavonására irányuló intézkedést végrehajtották.

Páris, október 14. Lehetséges, hogy Chaunteps miniszterelnök és Delbos külügyminiszter legközelebb Londonba utazik, hogy az angol államférfiakkal megbeszélést folytasson a spanyol kérdés rendezéséről.

Páris, október 14. A mérsékelt irányzatú sajtó örömmel állapítja meg, hogy a francia kormány tanácskozásain legalább is egyelőre mérsékelt szellem érvényesült. Néhány napra ismét fellelegzünk — írja a Journal des Débats —, de a háború réme azért még körülötünk ólálkodik. Sajnos, a francia kormányra továbbra is befolyást

gyakorolnak a szélsőséges elemek. A szélsőbaloldali Ce Soir megállá-

Eden és Sztójadinovics londoni tárgyalásai a magyar-kisániai közeledésről

London, október 14. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök ma reggel Párisból jött Londonba érkezett. A pályaudvaron Eden külügyminiszter, a miniszterelnök képviselője és a londoni jugoszláv követség tisztviselőikara fogadta.

Az Havas-iroda londoni tudósítójának értesülése szerint a jugoszláv miniszterelnök londoni tartózkodása során

tanácskozni fog Eden angol külügyminiszterrel a kisantant államok és Magyarország közeledéséről.

A kisantant-államok nagy fontosságú találdonitának e megbeszéléseknek; erre mutat az is, hogy a eszecslovák és a jugoszláv sajtó külön tudósításokat küldött ki ebből az alkalomból Londonba.

Sztójadinovics holnap, az angol

pítja, hogy Mussolini diplomáciai győzelmet aratott Páris és London felett.

London, október 14. Hivatalosan jelentik: A semlegességi bizottság albizottsága szombaton délelőtt 11 órakor a külügyi hivatalban összeül, hogy újból megfontolja az önkéntesek Spanyolországból való elszállítására irányuló angol tervet. A Press Assotiation megeafolja azt a híresztelést, mintha már végleges döntés jött volna létre. A bizottság mindaddig folytatja munkáját, amíg csak megoldást lehet remélni. Az önkéntesek kérdésének kielégítő megoldása után a hadviselői jog megadásának kérdése kerül a bizottság elé.

királyi pár vendége lesz a Buckingham-palotában. — Valószínű, hogy holnap késő este utazik el Londonból.

London, október 14. Eden és Sztójadinovics ma reggeli megbeszélésével kapcsolatban annak megállapítására szorítkoznak, hogy a megbeszélés célja valamenyai nemzetközi kérdés megvizsgálása volt. A Földközi tengeri helyzetet úgy látszik a két államférfi különös figyelmet fordított.

Ugyancsak tanácskoztak Magyarország és a kisantant viszonyáról.

London, október 14. A jugoszláv miniszterelnök kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy nem szándékozik semmiféle különleges egyezményt kötni, sem pedig bármilyen különleges kérdésekről tárgyalni.

Holland-japán tengeri incidens

Kína vádjai Japán ellen a Népszövetség előtt

Sanghaj, október 14. A putangi kínai állások bombázása közben japán lövedékek repeszdarabjai hullottak a közelben horgonyzó „Augusta” amerikai zászlóshajóra. A repeszdarabok megsebesítettek egy amerikai tengerészkatonaát. Haszégáva japán tengernagy az amerikai tengerészeti hatóságoknál

sajnálkozását rejezte ki.

Csapej légi bombázása alkalmával

egy japán bomba eltalált a nemzetközi negyedben egy utasokkal zsúfolt villamosko-

esit. Az utasok közül igen sokan meghaltak és megsebesültek.

Ma éjszaka egyébként lehullott a szuijuani haretéren az első hó.

Hágából jelentik: A Flores holland torpedóromboló Szumatrától északra az Anambas-tengerben ágyútűzbe keveredett a Taisimaru japán gőzössel.

Két japán könnyebben megsebesült.

A Flores torpedóromboló október 1-én is

tűzelt egy japán halászhajóra, amely holland partí vizeken

MA

és minden pénteken

friss hurka**Bődétől**

Csapó u. 8. Kossuth u. 55.

tözkodott. Ezen a hajón, a Toikamarun, két ember meghalt, kettő megsebesült.

London, október 14. Taijvanfuból jelentik, hogy északsanci tartományban nagyobb kínai haderő gondos előkészítés után nagyszabású előnyomulásba kezdett. A kínai csapatok Hszikonnál vívott küzdelemben valósággal elsöpörték a japánokat, akik kínai jelentés szerint 3000 katonát és rengeteg harciócsit vesztek.

Sangháj, október 14. Lapjelentések szerint japán repülőgépek délután ötkor bombázták Nankingot. Öt gépnél sikerült áttörni a légelhárító gyűrűt és bombázták a nonkingi repülőteret.

Sangháj, október 14. Sangháj egyik külvárosában a japán bombák eltaláltak és majdnem kettészelték egy házat, amelyet egy Müller nevű német kereskedő nemrég épített. A házon hatalmas horogkeresztes lobogó volt. A nemzetközi negyedben a bombák mintegy 50 kínai polgári személyt öltek meg.

Genf, október 14. Az állandó kínai népszövetségi főmegbízott a népszövetségi főtitkárhoz jegyzéket juttatott el, amelyben azt állítja, hogy a japán légi haderő nyílt városokat bombáz, továbbá, hogy a japánok mérgezőgázokat és dum-dum lövedékeket használtak a sanghaji haretéren. A kínai bizottság vezetője kéri, hogy a jegyzéket közöljék a Népszövetség tagjaival.

Amerikai rokonszenvedő Franco tábornok mellett

Newyork, október 14. Az Egyesült Államok 175 legismertebb vezető katolikusa, köztük papok, tanárok, újságírók stb. kiáltványt tettek közzé, amelyben rokonszenvedőket fejezik ki Franco tábornok mozgalmá iránt. A kiáltvány szerint Franco harca éppen olyan jogosult, mint az 1776-i amerikai forradalom. Franco valójában a spanyol demokráciát és a kereszténységet védelmezi a szovjet diktatúra ellen. A felhívás válasz arra a nyilatkozatra, amelyet legutóbb a liberálisok tettek, amikor sikrázáltak Valencia mellett.

— Vásároljon a FUGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknél!

Vígyszínház

Ma utoljára Jenny Jugo parádés vígjátéka:

Viktória 3 vlegénye

Holnapról

a legújabb magyar filmsiker:

3:1 a szerelem javára

Abrahám Pál diadalmas operettje.

Jegyelővétél.

Dr. Preisz Hugó és dr. Buday Kálmán orvosprofesszorokat ma avatja ünnepélyesen díszdoktorainak sorába az egyetem

A Tisza István tudományegyetem ma délelőtt avatja díszdoktoraira dr. rumai Preisz Hugó és dr. Buday Kálmán orvosprofesszorokat.

Dr. rumai Preisz Hugó a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem ny. r. tanára, volt rektor, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a hazai és külföldi orvosi irodalomban nagyértékű és széleskörű szakmunkát fejt ki. A magyar és külföldi szaklapokban megjelent számos nagyjelentőségű bakteorológiai tanulmánya kiválóan bizonyítják a magyar orvosi kutatás magas színvonalát.

Dr. Buday Kálmán, a Pázmány

Péter tudományegyetemen a kórbonatan nyugalmazott nyilvános rendes tanára. 1863 október 13-án született Pécsen. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A hazai és külföldi szaklapokban számos nagyjelentőségű tudományos dolgozata jelent meg.

Preisz professzornak a debreceni egyetemen dr. Went István ny. r. tanár, az élettani és kórtani intézet igazgatója a tanítványa volt; Buday Kálmán professzornak tanítványai közül többen lettek már egyetemi tanárok, köztük a debreceni egyetemen dr. Borsós-Nachtnébel Ödön, a kórboncolás tanára.

Csatlakozik Olaszország a belga semlegességre vonatkozó német nyilatkozathoz

Páris, október 14. Rómából jelentik az Havas-íródnak:

Politikai köröknek az a meggyőződése, hogy Olaszország csatlakozni fog Németországnak Belgium semlegességére vonatkozó nyilatkozatához.

Elfogták a trafikbetörőket

Csütörtökön két betörőt adott át a rendőrség az ügyészségnek. Illés Ignác és Váczi József többszörösen büntetett betörők fosztották ki a múlt héten özvegy Maizner Jánosné Varga uca 33. szám alatti trafikját, ahonnan közel háromszáz pengő értékű különböző dohányneműt vittek el.

Erdekesen jött a rendőrség a betörők nyomára. A Szepesség uca 18. szám alatti trafik tulajdonosnője jelentette, hogy dohányneműi között előtte ismeretlen eredetű készletet fedezett fel. Detektívek mentek ki a helyszínre és miután beigazolást nyert, hogy valóban idegen eredetű dohányneműek

kerültek a trafik készlete közé, valójára fogták Király István kifutót. A fiú először tagadott, később azonban bevallotta, hogy két férfi adta át neki a dohányneműt, hogy értékesítse a trafikban. Így vezetett a kifutó a két betörő nyomára, akiknek lakásán további készletet találtak és be is vallották, hogy ők követték el a Varga ucai betörést.

Illés Ignác és Váczi József letartóztatásával jó fogást csinált a debreceni rendőrség, mert a két veszedelmes és rendkívül ügyes betörő talán még hónapokon keresztül veszélyeztette volna a város közbiztonságát.

Nyugalomba vonul Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke

Budapest, október 14. Magyarország kormányzójának kabinetirodájának élén a közeljövőben nagyjelentőségű változás következik be. Dr. Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, aki Bartha Richárd halála óta kerek tíz esztendeje tölti be felelősségteljes nagy tisztjét,

több mint negyvenöt esztendei állami szolgálat után nyugalomba vonul.

Horthy Miklós kormányzó különös megbecsüléssel és szeretettel tartotta mindezeket vissza szolgálatában Vértessy Sándort, akinek képzettsége méltóságában a legnagyobb mértékben érvényesült.

E pillanatot még nem történt meg a legmagasabb döntés a kabinetiroda főnöki tisztségének betöltése dolgában.

Vértessy Sándor utódként több nevet emlegetnek, így elsősorban báró Apor Gábort, a külügyminiszter állandó helyettesét, akinek helyére viszont dr. Bárdossy László bukaresti követünket kombinálják. Beszélnek azonban politikai körökben arról is, hogy esetleg Széll József belügyminiszter kerülne a kabinetiroda élére. Arról is szó van, hogy Uray István államtitkár, a kabinéiroda helyettes

főnöke lesz a kabinetiroda vezetője. Mindezek természetesen csak találgatások. Magyarország kormányzója csak akkor hozza meg döntését, amikor Vértessy Sándor nyugalombavonulása már megtörtént.

Német-cseh incidens a prágai művészeti kiállítás miatt

Berlin, október 14. A berlini lapok foglalkoznak azzal a Németország elleni cseh kihívással, amely a prágai művészeti kiállításon történt. Ezt a kiállítást Ranke cseh miniszter nyitotta meg, jöhetnek a kiállított képek között Németországot s a német államférfit gyalázó képek is vannak.

FELROBBANTOTTAK EGY VONATOT PALESZTINÁBAN

Jeruzsálem, október 14. Palesztinában ma este rendkívül súlyos merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek

felrobbantottak egy vonatot. Az áldozatok száma nagy. Jeruzsálemben riadókézsültséget rendeltek el.

Mérsékelt légáramlás

Hazánkban eléggé esendes, jó részt borult és száraz volt ma az idő. A hőmérséklet a déli megyékben elérte a 15 fokot, egyebütt 12-14 fokig emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt délnyugati nyugati légáramlás, változó felhőzet. Nyugaton és északon egy-ké helyen kisebb fúto eső. Éjjel egyes helyeken ködképződés. A nappal hőmérséklet kissé csökken.

BARÓ BECK, A MONARCHIA VOLT MINISZTERELNÖKE HALDOKLIK

Bécs, október 14. Beck Miksa Wladimir báró, volt osztrák miniszterelnök súlyosan megbetegedett. A késő esti órákban megkezdődött a halálküzdelem. Beck báró a XX. század első évtizedeiben az osztrák politikai életben vezető szerepet játszott. — Emlékeztetünk, hogy 1907-ben Wekerle Sándor miniszterelnökkel létrehozta a ki egyezést.

100 pengőre emelte a tabla Vertse K. Andor büntetését

Kozma Miklós volt belügyminiszter ellen elkövetett sajtórágalmazás vétsége címén.

Kozma Miklós volt belügyminiszter sajtó útján elkövetett rágalmazás címén tett feljelentést Vertse K. Andor debreceni lakos ellen. A feljelentés szerint Vertse tavaly az egyik debreceni hetilapban cikket írt arról, hogy a belügyminiszter nem engedélyezett OTI kölcsönt a hajdusoboszlói gyógyszálló megépítésére és cikkében a belügyminisztert sértő kifejezéseket használt.

Vertset a törvénszék bűnösnek monotta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás címén és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Felelősséget folytán került az ügy csütörtökön a debreceni ítélőtábla Baranka y-tanácsa elé, amely 100 pengőre emelte fel a cikkíró büntetését. Az ítélet indoklásában kimondta az ítélőtábla, hogy a vádlott ugyan nem egyenesen a belügyminiszterre tette meg sértő kijelentéseit, ezek a kijelentések azonban könnyen értelmezhetők a belügyminiszterre. Az ítélet nem jogerős.

Anyakönyvi hírek

Születések: Nagy István szabósegéd, fiú Miklós.

Eljegyzések: Tamáskó Bertalan OTI altiszt—Sápi Eszter, Hajdu József fm.—Schönberger Julia, Sándor György gazdálkodó—Ludányi Julia, Gazdag József vendéglős—Furka Erzsébet, —Vedres András gyógyszer. szolga—Lelesz Mária, Veres István fm.—Cseke Teréz, Fehértői András MAV rézműves—Gaál Erzsébet, Józsa Imre fogműves—Borbély Iona, Csik Ernő MAV altiszt—Dusa Margit, Hatala Mihály cipész—Horog Jolán, Szabó Gyula sütősegéd—Papp Róza, Kálló Béla zenész—Berkó Zsuzsa, Szabó János mészáros—Tóth Julia, Vásárhelyi Lajos fm.—Arnóczki Mária.

Halálozások: Balogh Julia ref. 4 éves, Mikepércs. Szép Ödön r. kat. 43 éves, Gólya u. 3. Urbán György r. kat. 80 éves, Kanális u. 91. Kovács Pál r. kat. 75 éves, Kishegyesi út 40. Marinka Sándor ref. 67 éves, Tegez u. 71. —Schiffmann Ernő izr. 26 éves, Pesti u. 37. Bagi József r. kat. 33 éves, Pacz.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT

Öthónapi fogházra ítélte a törvényszék Féja Gézát a „Viharsarok” szerzőjét

Budapest, október 14. A budapesti büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa csütörtökön tárgyalta Féja Géza perét. A vádirat szerint Féja Géza a „Viharsarok” című könyvének egyes kitételeivel osztályellenes izgatás bűntettét és nemzetgyalázás vétségét követte el.

A tárgyaláson ismertették a könyv inkriminált részeit, majd Féja Géza kihallgatására került a sor. A vádlott író kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

öt esztendőig gyűjtötte a helyszínen a könyv anyagát, igazat írt.

A NAGYBIRTOK VITAJA

— Ön úgy állítja be a nagybirtokos osztályt — mondja az elnök — mintha az csak rosszat tenne, jót semmit.

— A nagybirtok végeztet a magyarságra nézve — válaszolja Féja — A Magyar Konjunktúrakutató Intézet adatai bizonyítják, hogy a kisbirtok többet termel, mint a nagybirtok.

— Ön tendenciózusán csoportosította a tényeket — mondja az elnök — egyetlen elismerő szót sem tud mondani a nagybirtokos osztályról!

— Semmiféle kutatással sem tudtam rájönni, hogy a nagybirtok hányosabb szerepet töltene be, mintha a területén telepítenének. Három millió ember az év legnagyobb részében munka nélkül van.

— Munka nélkül van a száz holdas gazda is az év nagy részében — mondta az elnök.

— De azoknak terem, amíg ezek nyáron 4-5 mázsa gabonát keresnek, amelyből sokszor hét-nyolctagú családnak kell megélni.

A NÉPISKOLA...

A népoktatás kérdéséről szólva Féja kijelenti, hogy a tömegeket természetesen kellene nevelni, a népoktatásnak gyakorlatibbnak kellene lennie.

— Arra való az iskola — mondja erre az elnök — hogy

ezután gondoskodjék mindenki a maga erejéből megélhetéséről.

— A népnek megfelelő nevelő eszközöket kellene kapnia — folytatja Féja —

a nem megfelelő kultúrális gondozás volt az oka az arzénmérgezési eseteknek.

A sötétség, butaság eredményezte azt a bűnt. A nagybirtok többet kap terményeiért, mint néhány évvel ezelőtt, viszont a napszámot nem akarják emelni. A magyar politikusok is megállapították, hogy a mai magyar középosztály képtelen teljesíteni feladatát.

— Ugyan — csattan fel az elnök — ki nem teljesíti feladatát, ha nem a középosztály?

— Itt van a cselédtörvény — folytatja Féja — amely azt mondja, hogy minden cselédnek szoba-konyhás lakással kell rendelkeznie. Megírtam,

hogy az egyik vidéken a konyhában négy család van betelepítve.

— Miért nem tett akkor feljelentést?

— Nekem, mint írónak, az a kötelességem, hogy írásban, könyvben írjam meg tapasztalataimat.

Az elnök ezután kijelenti, hogy az egész világot nem lehet egyszerre megreformálni, a törökök miatt elnépteledett az ország és így márcól-holnapra nem lehet mindent megcsinálni.

VÁLASZTÓJOG S BÜROKRÁCIA

A választójogra terelődik a kihallgatás. Féja kijelenti, hogy szélcsapásoknak nincs választójoguk.

— Akinek megfelelő képzettsége van, annak van választójoga is.

— De tömérdek a jogfosztás.

A legutóbbi választások telve voltak visszaélésekkel.

Ezeknek nem engedték meg, hogy alkotmányos jogukat gyakorolhassák.

— Orvoslást lehet találni a közigazgatási bíróságoknál, — mondja az elnök — de nem lehet úgy beszélni, — mintha itt mindenkit elnyomnának és senki sem tudna érvényesülni.

— Vannak, akik nagyszerűen érvényesülnek — válaszolja Féja a zsáfoló tárgyalóterem nagy derűsége közepette.

— Például ön is, amikor ilyen könyvet ír.

— Én becseületlen munkával, évekig tartó tanulmányok után írtam ezt a könyvet és sokkal kevesebbet kaptam, mint akik léha regényeket írnak. Én nem írtam, hogy anarchia van Magyarországon, én csak anarchisztikus magatartásról írtam.

Én egyetlen szót sem írtam, ami a magyar nemzetre nézve bántó lenne.

— Csak azt írta, hogy itt szolgabíró és tisztviselő tenyésztés van.

— Soha annyi tisztviselő nem volt Magyarországon, mint ma.

— Mert nagyobbak a feladatok.

— Csak a bürokrácia nagyobb, de a szociális gondoskodás nem nőtt.

Ezért van olyan nagy ellentét a falusi nép és a falusi középosztály között.

Én osztályokat nem bántottam, osztályokat egymás ellen nem ígattam, csak egyesek hibájára mutattam rá.

A mezőgazdasági munkásoknak az összes többi osztályt kedvezőtlen színben tünteti fel.

— A hibákra mutattam rá és bevallom, hogy hozzám közelebb az elnyomottak állanak.

— Ki nyomja el őket?

— A hatalmas feudális rendszer,

a mamutbirtokok sokasága, a bankkrácia, amely 33 százalékos kamatot szedhet, a kartelluralom. A parasztnak nincs kollektívizmusuk, hogy ezekkel felvehetnék a harcot.

Könyvem nem olyan, amely a közrendet felforgatná. Adataimat a statisztikai hivatalból szereztem, ezek a jelentések a legtöbbször jóval sötétebbek, mint az én munkám. Én mindent jószándékból csináltam, a magyar népen akartam segíteni.

Az ügyész és a védő bizonyítási indítványt terjesztett ezután elő. A védő azt fejtette, hogy a könyv adatszerű, bizonyítási kívánja azokat a konkrét adatokat, amelyekkel a könyv tartalmaz. Hogy a parasztság tömegei meg vannak fosztva a választójogtól, azt nem kell bizonyítani sem, hiszen a közéletünk évek óta visszhangzik az általános választójog kiterjesztésének követelésétől.

A törvényszék elutasított minden bizonyítási indítványt, majd dr. Vajda Ödön védő mondotta el védőbeszédét:

FAJSZERETTEL ÉS HAZASZERETETTEL VAN TELITVE EZ A KÖNYV...

— Ennek a vádlottnak minden csepp vére és minden betűje a fajszeretettel és hazaszeretettel van telve.

A könyvben nincs olyan kitétel, amely

A TÉTEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**
 A
Független Ujságban

valamegyik társadalmi osztályt a másik ellen izgatná. Ez a könyv nem akart izgatni, a legnemesebb intenciókból fródolt, megismertetésre célzott és cselekedetekre ösztönzött.

A vádlott adatai lehetnek túlzottak, de semmiesetre sem valótlannok és nem alkalmasak izgatásra, vagy nemzetgyalázásra.

Az utolsó szó jogán Féja Géza a következőket mondotta:

— Az ügyész úr ezert engem üzleti szempontok vezettek. Ez nem áll. Művem francia, angol és német fordítására komoly ajánlatokat kaptam, de ezeket visszautasítottam azzal, hogy a könyv

kizárólag belső magyar ügy, pedig e fordításokkal tiszter annyit kereshettem volna, mint a magyar kiadással, de nem vezettek üzleti szempontok.

A törvényszék hosszas tanácskozás után hírdette ki az ítéletet, amely szerint a törvényszék

bűnösnek mondta ki Féja Gézát kétrendbeli osztályellenes izgatás és kétrendbeli magyar állam és nemzet megbecsülés ellen irányuló vétségben és ezért öthónapi fogházra ítélte.

Az ügyész súlyosbításért, Féja Géza és védője a bűnösség megállapítása miatt jelentett be felebbezést az ítélet ellen.

Elvesztette talaját az anarchia Spanyolországban

Cerbore, október 14. Az anarchisták Katalóniában teljesen elvesztették a talajt lábuk alól.

Több száz már a börtönben ül és ezenkívül igen sok külföldre menekült. — Katalóniai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az anarchisták ezentúl akárcsak a legeseblyebb szerepet is játszhasanak a katalán és a spanyol kormányban.

Sansebastian, október 14. Az asturiai arcvonalon foglyul ejtett egyik köztársasági századosnál megtalálták a szovjet hadosztály parancsnok utasításait. Eszerint mindig

közölni kell az áldozatok számát, ha a nemzeti csapatok elfoglalnak egy köztársasági állást. Ha száz ember közül 40-nél kevesebb esett el, — azonnal agyon kell löni egy tisztet és egy politikai biztost. Ha a milicisták tagjai ellenszegülnek a katonai parancsnak, vagy elmenekülnek, akkor tíz ember közül egyet kell agyon löni és ezenkívül még egy tisztet és egy politikai biztost.

Candés de Onís, október 14. A nemzeti csapatok az asturiai arcvonalon ma folytatják előnyomulásukat, de mostmár az utóbbi napokkal ellentétben semmi ellenállásba sem ütköztek.

Saragosa, október 14. A nemzeti csapatok az Orne Sabinamgo szakaszon ma ismét több ellenséges állást foglaltak el. Az Ebro forrásoknál a köztársaságiak sikeretelenül támadnak. A nemzetiek igen sok foglyot ejtettek. Az egyik fogoly vallomása szerint a köztársaságiak vesztesége mintegy tíz ezer ember.

Felavatták az új miskolci posztapalotát

Miskolc, október 14. Csütörtök délután adta át rendeltetésének a miskolci új modern posztapalotát Terstyánszky Ákos államtitkár, a posta vezérigazgatója. Az avatási ünnepségen Miskolc város egyházi, katonai és polgári előkelőségei teljes számban megjelentek.

Hungária

filmszínház.

Ma másodszor

a legmulatságosabb, legszellemesebb, legtempósabb MAGYAR FILMVEGJÁTEK:

A férfi mind örült

LAZAR Mária, JAVOR Pál, PAGER Antal, SALAMON Béla, Vaszary, Maly G., stb., stb. főszereplésével.
 Előadások: 5, 7, 9 órakor! MA: FOX VILÁGHIRADÓ!

Az Apollóban

Ma először a

2 IZGALMAS ATTRAKCIÓ:

1. A felhők kalóza

egy repülőut lenyűgözően érdekes története 12 felv.-ban.

2. Harcra születtem

vadnyugati történet 10 felv.-ban.

Főszereplő: TOM TYLER, a legnépszerűbb cowboyszínész.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9-kor. MA: FOX VILÁGHIRADÓ!

Algyay Hubert Pál — kereskedelmi államtitkár

Budapest, október 14. A kereskedelmi minisztériumban mint államtitkár működik Dálnoki Kovács Gyula volt vezérkari ezredes, aki öt évvel ezelőtt került a kereskedelmi minisztérium államtitkári székébe. Dálnoki Kovács Gyulának szolgálati ideje lejárt és amint politikai körökben mondják, december elsejével nyugdíjba megy. A távozó államtitkár helyére

Algyay Hubert Pál, a Közmunkatanács alelnöke kerül, aki európai hírű magasépítési szak tekintély és a kereskedelemügyi minisztérium technikai természetű ügyeit összpontosítanak kezébe.

József főherceg feltűnő nyilatkozata egy lengyel lapban

Varsó, október 14. A Polska Zbrojna című lengyel lap közli budapesti tudósítójának József főherceggel folytatott beszélgetését. A tudósítás szerint József főherceg a cikkíró kérdésére kijelentette, hogy nem hisz Ausztria és Magyarország a Habsburgok jogára alatt való újabb egyesülésének lehetőségében, mert a történelem soha nem fordul vissza. Magyarország 1918 óta hosszú és nehéz utat tett meg; szabad akar maradni és függetlennek kell maradnia.

Üzbabb olasz csapatok indultak Lybiába

Róma, október 14. Tegnap délután újabb három csapatzárlító hajó indult Lybiába. A »Canale« gőzösön 23 tiszt, 28 altiszt és 1179 közember, a »Cagliari« gőzösön 6 tiszt, 9 altiszt és 689 közember s a »Róma« gőzösön 109 tiszt, 60 altiszt és 1857 közember indult útnak. — Összesen tehát mintegy 4000 katonát szállítottak a tegnapi nap folyamán Északafrikába.

BAJBAN VANNAK A BELGIUMI PÉCSI BANYÁSZOK HOZZÁTARTOZÓI

Pécs, szeptember 14. A Belgiumba kivándorolt pécsi bányászok itthonmaradt hozzátartozói

a legnagyobb nyomor előtt állanak.

Sokan már minden ingóságukat pénzzé tették, hogy kenyérkeresők után utazzanak Belgiumba, de még mindig nem kapták meg az engedélyt. A türelmetlen hozzátartozók tegnap délután küldöttségileg keresték fel vitéz Horváth István főispánt, akitől a kivándorlási engedély megszerzését, a város népjóléti osztályától pedig segílyt kértek.

A városházán nagy feltűnést keltett a sírdogáló asszonyok csoportja. A főispán és Esztergár Lajos, a népjóléti ügyosztály vezetője ígéretet tett az asszonyoknak, hogy kérésüket teljesítik, sőt

kisebb gyorssegélyt azonnal szét is osztottak közöttük.

A Belgiumba ment munkások itthoni hozzátartozóinak kivándorlását állítólag

a belga bányászvállalatok nehezítik meg.

Pécsen ugyanis úgy tudják, hogy néhány magyar bányász Belgiumban szerződészetést követett el s a belga vállalatok nem akarják, hogy az újabb nagyobb kivándorlási csoport ismét költségeket okozzon.

Fizessen elő az „ELEKTRO-TOX“-ra,

mert télen is van poloska és ha nem irtja rendszeresen, — tavasszal tömegesen fog jelentkezni.

Már mostantól tartassa karban lakását s állandóan rovarmentes lesz napi 3 fillérért.

Piac ucca 89.

Telefon 22—82.

Nagy művészi és társadalmi eseménynek ígérkezik Szigeti október 24-i debreceni koncertje

Október 24-én vasárnap este rendezi meg a Zenekedvelők Köre a szezon első nagy hangversenyét, Szigeti József megduesztjét. A közönség igen nagy érdeklődést tanúsít, minden jel arra vall, hogy a Szigeti-koncert nemcsak művészi eseménynek, hanem társadalmi-nak is egyaránt nagyszabású lesz. A jegyek árusítását a Méliuszban és a Bika előcsarnokában felállít-

tott elővételi pénztárak megkezdtek.

Szigeti egyébként maga is Debrecenben kezdi ezidei turnéját, tehát nemcsak Debrecennek, hanem a nagy művészek is ez lesz az első a szezonbeli hangversenye. Innen Budapestre megy, ahol 27-én lesz hangversenye, majd következnek Európa többi nagy városai egészen decemberig, amikor hajóra száll és Amerikába utazik.

Selyeming helyett leány volt a szekrényben

Budapest, október 14. Érdekes ügyet tárgyalt csütörtökön a budapesti büntetőtörvényszék. Komoróczy Ferenc hatósági közeg elleni erőszak miatt került a bíróság elé, mert a vád szerint megakadályozta, hogy Kővér Imre és Szántó János polgári ruhás rendőrök a lakásán házkutatást tartson és megkarmolta a detektív arcát.

A bíró kérdésére Komoróczy kijelentette, hogy nem érzí magát bűnösnek. Az eset napján vizes borogatással feküdt az ágyban, amikor a detektívek felébresztették azzal, hogy házkutatást akarnak tartani.

Komoróczy írásbeli parancsot kért tőlük, mire azt mondták: »Ne beszélj sokat, Feri, mert megvasalunk, mutasd meg a szekrényedet.«

— Azt mondtam nekik, hogy a szekrények anyámé és nem tudom hová tette a kulcsokat.

Szántó ekkor revolvert fogott rá és Kővér pedig rá ugrott. Du-

lakodtunk, közben pedig az arcán megsérült. En nem akartam őt bántani, sérülésének nem vagyok az oka.

Kővér Imre polgári ruhás rendőr elmondta, hogy bizalmas bejelentés alapján mentek ki házkutatást tartani, úgy értesültek, hogy

Komoróczynd nyolcvan selyem- ing van elrejtve.

— Komoróczy nem akarta megmutatni a szekrényt, olyan mozdulatot tett, mintha valamit hozzánk akart volna vágni, mire Szántó megparancsolta, hogy bilincseljem meg. A dulakodás közben Komoróczy megkarmolt az arcomon.

Ekkor nagy recsenéssel kinyílt a szekrény s abból egy lány lépett ki, aki együtt élt Komoróczyval s aki a rendőrség előtt is ismert személy.

A törvényszék Komoróczyt három napi fogház büntetésre ítélte.

„Le az egyéni szabadsággal“ és az „Uralmi elv“

»Az Egyesült Magyar Nemzeti Szociálista (nyilaskeresztes) Párt hivatalos közlönye« egyik cikkében kifejti a nyílas szemlélet részletes elvi programját. A cikk címe: »Le az egyéni szabadsággal!«

Felsorolja, hogy miféle szabadságokat kell eltörölni és minden követelés mellett részletes indoklás is van. Mivel nincs módunkban az egész nagyterjedelmű cikket közölni, ezeket az indoklásokat kénytelenek vagyunk elhagyni és csupán az alább következő tételes követelések közlésére szorítkozunk. Ezek szerint, mint a nyílas lap írja:

»Le az egyéni szabadsággal!
»Le az osztályok szabadságával!
»Le az egyesületek, klubok, társaságok szabadságával!
»Le a felekezetek szabadságával!
»Le a sajtószabadsággal!
»Le a lelkiismeret és a gondolat szabadságával!
»Le a gazdasági élet szabadságával!
»Le a tőkés szabadsággal!
»Le a munkás szabadságával!
»Le a proletár szabadságával!
»Le a művészet szabadságával!«

»Le a földbirtok szabadságával!
»Le a család szabadságával!
»Le a férfi szabadságával!
»Le a nő szabadságával!
»Le a gyermek szabadságával!
»Le a szakszualis élet szabadságával!
»Le a szórakozások szabadságával!
»Le a zsidók szabadságával!
»Le a nemzetiségek szabadságával!
»Le általában véve minden egyéni szabadsággal és joggal, amelyet az ember kitermett a maga számára!«

A további követelmények között szerepelnek a következők:
»Költöztek guzsba a társadalmakkal! Kiskorútsátok őket és alázzátok meg a porig, hogy megjavuljanak!
»Meg kell kötni az embereket, hogy egyik ne ártson a másiknak és a köz- nek!«

Ez az Uralmi Elv.

Ez rövid kivonatban az az életszemlélet és program, amit a párt meg akar valósítani.

Kommentárt nem fűzünk hozzá csak egy nagyon rövid megjegyzést: nem új! — Megvalósították már ezeket a fegyvertelepeken.

GYÁSZROVAT

MEGHALT
ÖZV. HÜTTL TIVADARNÉ

Mély részvételt keltett Debrecenben az a hír, hogy özv. Hüttl Tivadarné született Steudemann Erzsébet, 79 éves korában meghalt. Az áldásos életű úriasszony temetése október 15-én délután negyed 4 órakor lesz Budapesten a Kerepesi úti temető halottsházából az ág. hitvallású evangélikus egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

Miniszteri rendelet a hajdúszoboszlói üzleti záróra ügyében

Budapest, október 14. A m. kir. kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a Hajdúszoboszló megyei város területén levő nyílt árusítási üzletek hétköznapi zárójának szabályozása tárgyában az üzleti záróról szóló most kibocsátott rendeletében a következőket rendel el:

1. §. 1. Hajdúszoboszló megyei város területén levő azokat a nyílt árusítási üzleteket, amelyekben túlnyomóan, vagy kizáróan élelmiszereket, vagy állami egyedárusági cikkeket árusítanak, ideértve a csemegekereskedés, szatocsüzleteket s vegyeskereskedéseket, április hó 16-tól október hó 15-ig este 8 órá-tól reggel 5 óráig, október hó 16-tól április hó 15. napjáig este 7 órá-tól reggel 6 óráig zárva kell tartani.

2. Az előző bekezdésben említett nyílt árusítási üzleteket április hó 16-tól október hó 15. napjáig este 7 órá-tól reggel 6 óráig, október hó 16-tól április hó 15-ig este 6 órá-tól reggel 7 óráig zárva kell tartani.

3. Oly üzletekben, ahol élelmisze- keket, vagy állami egyedárusági cikkeket más cikkekkal együtt árusítanak, a 2. bekezdésben meg- állapított időpont után csak élelmis- cikkeket és állami egyedárusági cik- keket árusíthatók.

4. A hétköznapiokon, valamint a Szent István napját követő köz- napon azokat a nyílt árusítási üz- leteket is, amelyek egyébként reg- gel 5 órakor nyithatók, csak reggel 6 órakor szabad kinyitni.

5. Az üzletek zárvaratására meg- állapított idő alatt az üzletekben alkalmazottat foglalkoztatni tilos.

2. §. A jelen rendeletben foglal- tak nem vonatkoznak:

1. Hajdúszoboszló megyei város területén levő mészáros- és hentes- üzletekre, melyek záróját a 88.488—1924. K. M. sz. rendelet sza- bályozza.

2. Hajdúszoboszló megyei város területén levő sütőiparosok üzle- teire, amelyeket továbbra is a 3.382 —1917. M. E. sz. rendelet 26. §-ában megszabott időn át kell zárvarat- tani.

3. Hajdúszoboszló megyei város területén levő, kizárólag dohány- árudákra, amelyek záróját a tekin- tetében a m. kir. pénzügyminiszter rendelkezik.

3. §. Aki a jelen rendeletet meg- szegi, vagy kijátsza, vagy annál közreműködik, amennyiben csele- ménye súlyosabb büntetőrendeke- zés alá nem esik, kihágást követ el s pénzbüntetéssel büntetendő. A jelen rendelet kihirdetését követő 8-ik napon lép hatályba.

— Hosszú idő óta fekvő betegek a természetes »Ferenc József« ke- serűvizet nagyon szívesen isszák s annak gyors, biztos és mindig kel- lemes hashajtó hatását általáno- san dicsérik. Kérdezze meg orvo- sát.

Jaakson észt kultuszminiszter meglepette Debrecen kulturális intézményeit

Hóman kultuszminiszter is elkísérte debreceni útjára — Jaakson miniszter észt kiüntetést nyújtott át Hankiss professzornak

Csütörtökön reggel Debrecenbe érkezett Alexander Jaakson észt kultuszminiszter, Hóman Bálint kultuszminiszterrel és kíséretükkel együtt és a teljes napot Debrecen kulturális intézményeinek tanulmányozásával töltötte.

A miniszterek és kíséretük: dr. Juhan Vasar miniszteri osztályfőnök, Richard Jöfvert követségi tanácsos, budapesti észt ügyvivő, Tasnádi Nagy András és Szily Kálmán államtitkárok, Jalsovitzky Károly miniszteri osztályfőnök, Terbócz Miklós és Fülel Szántó Endre miniszteri tanácsosok, valamint Paikert Géza miniszteri titkár reggel 4 óra 40 perckor érkeztek meg Debrecenbe és reggelig nem hagyták el koscsijaikat.

Az ünnepélyes fogadtatás reggel 9 órakor volt a pályaudvaron, ahol Fáy István főispánnal és dr. Kölesy Sándor polgármesterrel az élükön több előkelőség, valamint a MANSZ magyar-ruhás hölgyküldöttsége dr. Baecó Jenőné vezetésével jelent meg. Jaakson minisztert Fáy István főispán német, dr. Kölesy Sándor polgármester pedig magyar nyelven üdvözölte, majd a hölgyek csokrokat nyújtottak át a két miniszternek és az észt vendégeknek. — Jaakson miniszter — zömök, széke, fiatalos ember, — pár meleg szóval köszöntötte meg a szívélyes fogadtatást, majd a pályaudvar előtt beszállott Debrecen város ötos fogatába, Hóman miniszterrel együtt.

A kíséret is fogatokba ült és a feltehetőleg útvonalon — a városházára kifizeték a kék-fekete-fehér észt lobogót is — a központi egyetemre hajtottak.

JAAKSON MINISZTER AZ EGYETEMEN

A központi egyetem főbejárata felől dr. Csikesz Sándor rektor fogadta a minisztereket, akiket az előcsarnokba kísért. Ott sorakozott fel az ifjúság, élén a tanácsos. A rektor francia nyelvű beszédben üdvözölte Jaakson minisztert, aki szintén franciául válaszolt, majd bemutatatta magának az egyetemi tanács tagjait. A központi épületet tekintették meg ezután, felkereste a miniszter a történelmi és a finn-ugor szemináriumot s bemutatta az egyik tanterembe is, ahol éppen olasz nyelvű előadás folyt. A szemle után a rektor a hivatalában villásreggelit adott, ami alatt az aulában felsorakozott Kollégiumi Kántus az észt himnuszt és Csokonai-dalokat énekelt.

A központi egyetemről a klinikai telepre mentek át, ahol a szülészeti klinikánál dr. Kovács Ferenc professzor üdvözölte angolul Jaakson minisztert, akit aztán végigkísért az egész klinikán. A szülészeti klinikáról a központi főzőkonyhára mentek, ahol dr. Neuberger Ede professzor volt a vezető.

A klinikai telepet elhagyva, a Stadiont, majd a fedett uszodát és a strandfürdőt tekintették meg és innen autókban a Déri-múzeumba hajtottak. A Déri-múzeum bejáratánál dr. Kölesy Sándor polgármester fogadta a minisztert, bemutatva neki dr. Sörégi János múzeumigazgatót, aki aztán végigkísért az egész gyűjteményen. Hosszabb ideig tartózkodott a miniszter az Ece Homo-teremben, ahol dr. Csik-

kesz Sándor rektorral is eszmét cserélt a kép felett.

Az észt kultuszminiszter, Hóman Bálint kultuszminiszter és kíséretük a Déri-múzeum meglepetése után gépkecsin a Dombostanyára mentek az ottani áll. elemi iskola meglepetésére, ahol Jaakson minisztert előbb Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, majd Bendák Gyula tanfelügyelő — az utóbbi észt nyelven — üdvözölte meleg szavakkal. A tanyai iskola növendékei bensőséges alkalmi ünnepély után mintatanítás keretében számoltak be tanulmányi előrehaladásukról, majd elénekelték az észt himnuszt, amit az észt kultuszminiszter látható meglepetéssel fogadott. A növendékek ezután Észtországról feleltek.

A tanyai iskolában közel egy óra hosszat tartózkodtak a vendégek, majd visszatértek Debrecenbe, — ahol délután 1 órakor Fáy István főispán lönesöt adott az észt kultuszminiszter tiszteletére.

Jaakson Alexander észt kultuszminiszter ebéd után a vármegyházán fogadta dr. Hankiss János egyetemi tanárt és ünnepélyes keretek között átadta neki az észt köztársasági elnök nevében az észt Fehér csillag rend középkeresztjét, azoknak az érdemeinek elismeréséül, amelyeket a magyar-észt kulturális kapcsolatok kimélyítése körül szerzett. Dr. Hankiss János professzor francia nyelven mondott hálás köszönetet a kitüntetésért.

Az észt miniszter délután a palagi gazdasági akadémiát tekintette meg, ahol több, mint egy órát töltött. Az akadémia előtt a bajtársi egyesület díszszázada várta a vendégeket. Elsőnek báró Vay László földművelésügyi államtitkár és Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos, majd Náray Endre igazgató üdvözölte a vendégeket s az igazgató bemutatatta az észt kultuszminiszternek az akadémia tanári karát.

Jaakson Alexander miniszter előbb koszorút helyezett az akadémia hősi halottainak emlékművére, utána körsetára indult, amelynek során a legkisebb részletekre is kiterjedő figyelemmel megtekintette az akadémia berendezését, felszerelését és gazdasági épületeit. Távozásakor nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

Az észt miniszter öt órakor az állomásra hajtatott kíséretével és a gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

Rejtélyes összeütközés a La Manche-csatornában

London, okt. 14. A La Manche csatornában Hastingstól délre összeütközött két ismeretlen nemzetiségű gőzös. A Lecca olasz gőzös fogta fel az egyik hajó segélyjeleit, majd egy német gőzös is jelentést tett a szerencsétlenségről. Hastingsból azonnal segélyhajók indultak az összeütközés helyére.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Egy hónapi fogházra ítélték egy gazdát megvesztegetés miatt

Egy nagykereskedő 240 holdas gazda, Szivós Ferenc, megvesztegetés vádjával került csütörtökön a törvényszék Tokay-tanácsa elé. A vádirat szerint Nagykereskedőben a nyáron tagosítás volt, amelyen résztvett dr. K. Nagy Zoltán debreceni törvényszéki bírós. Amikor Szivós Ferenc földjének a tagosítására került a sor, a gazda egy levelet vitt a bírónak. A levélben pártfogást kért és mellékelte ötven pengőt. Dr. K. Nagy Zoltán emiatt feljelentést tett a gazda ellen, aki a törvényszék előtt tagadta a vádat. Kijelentette, hogy a levelet nem tudja ki írta, egy barátja az uccán adta át neki, hogy vigye el dr. Nagy Zoltánhoz. A barátja nevét azonban nem hajlandó megmondani.

Az elnök felmutatta a levelet, amelyben a pártfogást kérő sorok alá Szivós Ferenc neve volt aláírva. A törvényszék a tanúk kihallgatása után megvesztegetés címen mondotta ki bűnösnek Szivós Ferencet és ezért egy hónapi fogházra ítélt. Az ítélet nem jogerős.

Zavargások Abessziniában

Róma, október 14. Mint Addis Abebából jelentik, abesszini rablócsapat az esős évszak utolsó szakaszát felhasználva, meglepetésszerű támadást intézett néhány kisebb olasz őrállomás ellen, amelyek a középtiopiai fennsíkon elszigetelve állottak. Az olasz csa-

patok gyors és erélyes fellépése mindenütt rendet teremtett. A rablócsapatok vezérét elfogták és agyonlőtték. Az összetűzések során 38 olasz tiszt, 3 altiszt, 4 közkatonája és 13 milicista esett el.

Eckhardt Tibor a „Kelet népe” szerkesztőbizottságának elnöke

Budapest, október 14. A független kisgazdapárt égisze alatt Szabó Pál szerkesztésében jelenik meg a „Kelet népe” című folyóirat, amelynek szerkesztőbizottsága szerdán tartotta alakuló gyűlését. A bizottság elnökévé Eckhardt Tibort választották meg, aki kifejtette, hogy a folyóirat legfőbb célja a népi gondolatnak a magyar művelt közönségbe való átültetése.

A szerkesztőbizottság tagjai: Tildy Zoltán, Matolcsy Mátyas, Rakovszky Tibor, Szentiványi Lajos, Nagy Ferenc, Varga Béla, Kerék Mihály, Albrecht Ferenc, Acsay Tibamér, Artinger Imre és Szabó Pál. Elhatározták, hogy a folyóirat előfizetőinek és barátainak táborából Eckhardt Tibor elnökletével megalakítják a Kelet Népe Barátainak Társaságát.

Halálosvégű tiltott műtét — fémdróttal

Budapest, október 14. Szombaton délután a Rókus-kórház Alföldi uccai szülötthonában meghalt Brezsán Józsefné 31 éves asszony, akit néhány nappal ezelőtt Kispestről, a Batthyány ucca 149. számú házból vittek a szülötthonba. Amikor felvették a kórházba a szerencsétlen nőt, már tudták az orvosok, hogy nem igen lehet segíteni rajta, magas láza volt, diagnózis: általános szepszís.

Kérdezték, vallatták Brezsánét, aki az orvosoknak csak annyit válaszolt, senki nem bántotta, szülésznőnél nem járt, fogalma sincs, hogy mi lehet a betegségének az oka.

Tegnap délután 4 órakor, amikor az elháríthatatlan vég közeledett, mondta meg Brezsán Józsefné, hogy ki hajította végre a tiltott műtétet.

Öt nappal ezelőtt Bullai Józsefné 59 éves szülésznő lakására ment Kispesten a Jókai ucca 197. számú házba. Fízett húsz pengőt és a lelkiismeretlen asszony

valami fémdróttal műtétet végzett el rajta.

Brezsán Józsefné vallomását azonnal közölték a budapesti főkapitánysággal, detektívek mentek ki a szülésznőért, akit azonnal előállították s megkezdtek kihallgatását. Bullainé nem tagadott, bevallotta bűnösségét, mire letartóztat-

ták s átvitték a pestvidéki ügyészség fogházába. A szerencsétlen asszony, Brezsán Józsefné este hat órakor meghalt.

A windsori hercegné nem találkozik Hitlerrel

Berlin, október 14. A windsori herceg és felesége útjáról hosszú cikkeket írnak a német lapok. Érdekes, hogy a windsori hercegné nem fog találkozni Hitler kancellárral,

mert nem kíséri el a volt angol királyt a vidéken tervbe vett körutazáson. Hivatalos magyarázat szerint a 12 napos körutazás túlságosan fáradságos lenne a hercegné számára.

A windsori herceg és felesége november első napjaiban a „Bremen” fedélzetén utazik az Egyesült Államokba. A német óceánjáróra Franciaországban szállnak fel.

Amerikai tartózkodásuk programja még nincs kidolgozva. Valószínűnek látszik, hogy a téli hónapokat valamely üdülőhelyen töltik el, de csak annyit bizonyos, hogy nem mennek a Bahama szigetekre, bár most ezek a legdivatosabbak az előkelő amerikai társaság körében. A magyarázat az, hogy a Bahama és a Bermuda szigetek angol birtokban vannak.

Valószínűnek látszik, hogy a téli hónapokat a hercegi pár Honoluluban fogja tölteni.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadó hivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félfévre 14.40, negyedévre 7.20 egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kontsek Kornél ma lett 70 esztendő

A debreceni kereskedőtársadalom körében kiemelkedő egyéniség, érdekes férfi érkezett el ma az élet egyik szép és ritka állomásához: Kontsek Kornél ma lett hetven éves. A kort talán sokan megérik, de csak Isten kivételes ajándékából olyan frissen, a testnek és az elmének oly frissességével és eleven befogadóképességével, az élet kitűzött céljai felé irányuló annyi energiával, mint a debreceni kereskedelemnek ez a szelvény, de pártatlan tisztelőre méltó alakja. Kontsek Kornél ma is open olyan buzgalommal, üzlete, életének céljai iránt éppen annyi lelkesedéssel dolgozik, mint pályája kezdetén. A dinasztiaalapító, nagy patriciusok energiája dolgozik lelkében töretlenül ma is, az ember őstön nagy akarattal párosult teremtménye.

Ez a cellulatos akaratú növesztette naggyá azt a magot, amelyet negyven egy évvel ezelőtt, üzlete megnyitásakor elültetett, ez az erő, amit ő, a közszerepléstől szerényen és lehetőleg elvonulva, a dinasztiaalapítók elszántságánál családi céljai számára tartott fenn. Pedig mindig meg volt benne a kereskedő kartársi szolidaritása, pedig mindig tudta méltányolni azokat az értékeket, amelyeket az összelatározás teremt a mindig az első között csatlakozott minden becsületes akcióhoz. — Nálánál senki sem látta világosabban a vidéki kereskedelmet fenyegető veszélyeket és ő volt az, aki minden fenntartás nélkül csatlakozott minden ezek elől a veszélyek elől védelmet nyújtó akcióhoz. Olyan erős volt ebben a szolidaritás érzése, hogy kész volt konkurrensit is megvédeni.

Benn, az ő várában, üzletében a szeretet volt a jelszava. Igazi atyja volt alkalmazottainak s cégének negyven éves jubileumán, pár évvel ezelőtt meghatoltan látta azt a ragaszkodást, amelyet alkalmazottai viszonyítottak a gondoskodásához. Meleg szív, szociális érzék s főnök hatáskörében, tiszteletet érdemlő akarat és üzleti tisztesség, mint a cég reprezentációjában, pacitanizmus és jótékonyág a magánemberben, szerénység és visszavonulás a közéleti pozíciók elől — ez Kontsek Kornél s valljuk meg, hogy ez a magyar kereskedő ideálja is.

A ritka kiváló ember jellemrajzához tartozik, hogy életének szép jubileumát legszűkebb családi környezetén kívül talán nem is tudta senki sem. — Ünneplés nem volt. Kontsek-cég ma is dolgozott építvány, mint más napokon. Hiszen a cégfőnök üzleti elve: a munka maga is ünneplés, jutalom. Isten ajándéka. Dolgozók sokáig jó erőben tovább. Munkája nemcsak a maga számára érték, hanem ennek a városnak és ennek a nemzetnek is.

— Világkiállítás Lengyelországban. Varsóból jelentik: A kormány elhatározta, hogy 1943-ban, Lengyelország újjászületésének 25. évfordulóján, világiállítás rendez Varsóban.

Súlyos bányaszerencsétlenség hét halottal

Berlin, október 14. A gelsenkirchener bányatelepen a csütörtökre virradó éjszaka súlyos szerencsétlenség történt, amelynek hét halottja és több sebesültje van.

A Nordstern-tárnában felrobant a bányalég s az egész tárnát lángba borította. A robbanást valószínűleg az idézte elő, hogy egy villanszerelő villanykörtét akart bekapcsolni a magasfeszültségű áramvezetékbe, miközben szikra

támadt, amely felrobbantotta a bányaléget.

A villanszerelő, akinek elővigyázatlanága a katasztrófát előidézte, hat másik munkással egyetemben életét vesztette, mi három bányász súlyosan megsebesült.

A bányatűzoltóság gyors közbelépésével még az éjszakai órákban sikerült a tüzet lokalizálni s reggelre a hét koromra égett holttestet is kihozták a tárnából.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. Pénteken délután szombatköszöntő ima négy óra ötven percek. Szombaton reggel hét óra tizenöt percek, délelőtt tíz óra harminc percek. Kápolnási uccai templomban szombaton reggel féltíz órák orator-gimnáziumi istentisztelet. Délután mindkét templomban négy órák. Szombatkiemelti ima öt óra negyven percek. Vasárnap, pénteken reggel hat óra harminc percek, vasárnap, csütörtökön este öt óra öt percek. A Kápolnási uccai templomban hétfőn és csütörtökön reggel hat óra tizenöt percek.

— Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 4.42, szombat reggel 8 óra, d. u. 4 óra. Szombat kezdete 4.32, vége 5.40.

— Az Osztrák Nemzeti Bank elnöke Budapesten. Budapestről jelentik: Kienböck Viktor volt szövetségi miniszter, az Osztrák Nemzeti Bank elnöke csütörtökön reggel Budapestre érkezett. Kienböck ma délután fél 7 órák a Kereskedelmi és Iparkamarában előadást tart a nemzetközi fizetési forgalom nehézségeiről.

x Trunkhahn Posztógyár, a magyar úri családok bevásárlóhelye, önnök is rendelkezésére áll. Közvetlenül a gyárból szállítja az utolsó kéznek, a fogyasztónak szín gyapjúszövetek angolos gyártási módon elkészítve. Nem fog csalódni. Évek óta szóló megtakarítást ér el. Még ma kérje megtekintésre a szövetminták költség- és kötelezettségmentes beküldését. Trunkhahn Posztógyár és Ruhagyár Rt., Budapest, XI., Lenke út 117.

— Cipő-eseretőzde fellábiák számára. Londonból jelentik: San Franciscoban cipő-esere tözsede nyílt fellábiák számára. Az új intézmény célja fél pár cipők megszerzése vétel, esere és ajándék útján, hogy fellábi emberek ne legyenek kénytelenek egész pár cipőt venni.

— Bor az uccán. Kunszentmiklósról jelentik: Különös eset történt Kunszentmiklós egyik legforgalmasabb uccáján, a Kossuth Lajos uccán. E. K. tanvári gazda újbort szállított haza szőlőjéből. Az óriási hordóból kiesett a dugó, amit a gazda nem vett észre, mert elbóbiskolt a bakon. A bor pedig folyt. Olyan mennyiségben esurgott le a szekérről, hogy jó darabon formálisan felöntözte a Kossuth Lajos uccát. Mire a gazda hazaért, már csak a hordó fenekén löttyögött valami, de az ucca újbortól volt illatos.

— Hogyan született „A Jézusváros ember” — elmondja Nyíró József a Színházi Élet új számában. Zilav Lajos cikke a politikáról, íróról, Bethlen Margit színházi beszámolója a hét premierjeiről, Lawrence Tibbet pesti tartózkodásának intimitásai fotóriportban, a Színházi Élet a heti számának főbb érdekességei. Nagy mozi, divat, társaság, konvha és kozmetika rovatok, sok érdekes kép és olvasnivaló egészíti ki a Színházi Élet új számát. A Színházi Élet ára 60 fillér, előfizetési díj negyedévre 6 pengő 50 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 7.

— Ma lesz a magántisztviselők gyűlése. A magánalkalmazotti törvény készülő végrehajtási utasítása s a fizetett szabadságidőről megjelent rendelettervezet éleken foglalkoztatja Debrecen magántisztviselőit. Ezekkel a kérdésekkel foglalkozik a debreceni helyi csoport ma este nyolc órára összehívott gyűlése is, a helyi csoport Széchenyi uca 19. sz. helyiségében. A nagy érdeklődéssel várt gyűlés napirendje a következő: Kertész Miklós országgyűlési képviselő: »Aggályos reformtervek a társadalombiztosítás terén.« Wiesner Sándor központi adelnök: »Mi készül a magántisztviselők munkaviszonyának szabályozása körül?«

x Balogh hölgyfodrász frizurái olaj dauerjei felülmulhatatlan. Batthyány u. 10.

— 100.000 cseh üdvözlét a szovjetnek. Moszkvából jelentik: Hivatalos Tass-jelentés szerint az októberi forradalom huszadik évfordulója alkalmából cseh küldöttség »Arany-könyvet« nyújt át Kallinin népbiztosnak, az oroszországi kommuniztapárt végrehajtó-bizottsága elnökének. Az »Aranykönyv« százezer cseh aláírást tartalmaz s az aláírások »forrón köszöntik a jubilaris szovjetet«.

— Meghalt a megégett mikeséresi kisleány. Két héttel ezelőtt, mint annak idején meztartott, Mikeséresen egy 3 éves kisleány, Balogh Juliska magára rántotta a forró zsírral teli lábást. A szerencsétlen kisleány rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a debreceni bőrgyógyászati klinikára, ahol az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, a borzalmasan összeégett kisleány azonban csütörtökön belehalt sérüléseibe. Az ügyesség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a kisleány holttestének felboncolását.

— Veszedelemes drukker. Londonból jelentik: Noepfel Fülöp camdeni (New-Jersey állam) süketnéma sportbarát a szabadstílus birkózómérkőzések egyik leglelkesebb nézője volt. Miután testi fogvatékosága következtében nem bízathatta hangosan a küzdő feleket, az indulatkifejezésnek azt a módiát találta ki, hogy parittyából éles szögekkel lövöldöztesse a birkózókat, ha a küzdelem ellanyhult. A rendőrbizóság súlyos testi sértés miatt hatháza fogházra ítélte a föllelkes sportférfiút.

— Tilos a papírhulladék fecsérlése Németországban. Berlinből jelentik: Görliizer, Berlin helyettes tartományfőnöke szigorú hangú felszólítást intézett úgy a szakmai érdekeltségűkhöz, mint a közönséghez, hogy gyűjtsék és ne fecséreljék a használt papírokat. Minthogy a papírosgyártáshoz szükséges fa felhasználását a lehető legkisebb mennyiségre kell csökkenteni. — szükség van rá, hogy minden papírosdarabot összegyűjtsenek és az újból való feldolgozás rendelkezésére boeassák. Minden berlini házban papírgyűjtő kosarakat kell felállítani és abba minden lakó köteles beszolgáltatni az ócska papírokat legyen az újság- vagy esomazolópapír.

RADIÓMŰSOR:

PÉNTEK, OKTÓBER 15.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Telesi László gróf tragédiája. Vértés József előadása. 10.45: A fűrdőhatásokról általában. Irta: Gerő Armin dr. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.05: A Mária Terézia 1. honv. gyal. ezred fűvőzenekara. Vezényel Fegydy Sándor. Közben 12.30: Hírek. Közben kb. 13.15: Pontos időjezés. 13.40: Forrai Miklós kamarakórusa. 14.40: Hírek. 15: Árfolyamhírek piaci árák, élelmiszerárak. 16.15: Dr. Pflóra: »Nagy Lajos király.« Irta dr. Welner Józsefné. 16.45: Pontos időjezés, időjárásjelentés, hírek. 17: A rádió szalonzenekara. 17.50: Spontközlemények. 18: Irma Schachet zongorázik a magyar-svájci művészesere keretében. 18.30: »Az új olasz festészet.« 19: Koréb Endre, az Operaház tagja énekel, kísérő Lakatos Flórián és cigányzenekara. 20.15: »Kisebbségi Magyar Írók« előőestje. Közvetítés a Zene-művészeti Főiskola nagyteremből. Közben kb. 20.40: Hírek. Utána kb. 21.30: Hírek, időjárás-jelentés. 22.10: Hanglemezek. 23.10: Hírek angol nyelven. 23.15: Lantos Jenő jazzzenekara játszik, Szathmáry Endre énekel a Britannia-szállóból. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest. II.

17.55: A rádió szalonzenekara. 18.30: Farkas Márta hegedűl zongorakísérettel. 19: Gyorsírótanfolyam. 19.30: »Gazdaságpolitikai kalandorok a XVII. században.« Vác Elemér dr. előadása. 20: Hírek. 20.20: Filmrészletek és táncszámok hanglemezekon.

Felhívás a vadászokhoz.

Nyul, fácán, fogoly vásárlását megkezdettük. Fortuna Árakereskedelmi Rt. Vágóhid u. 10 b. telefon 23-10. Ugyanott gyakorított baromfi koppelzők felvételnek.

— Október hó 19-én megkezdődnek az Olasz Intézet előadásai. Az Olasz Kultúrintézet közli az érdeklődőkkel, hogy október 19-én kezdi meg előadásait. A nyelvtanfolyamok, melyek szélesvonalú kultúr- és zenei programmal fűgnek össze, teljesen ingyenesek, beíratási díj kettő pengő. Kérjük az iratkozókat, hogy fényképet, illetőleg régi igazolványukat hozzák magukkal. Hivatalos órák: délelőtt 10—12-ig, délután fél 6-tól fél 8-ig vannak. (o)

x Megbízható és fajtaazonos gyümölcsfacsémét, dísfát, díszeserjét, rózsát, bor- és esemegezőlővesztőt olcsón szerezhet be az ország leghíresebb gyümölcstermő vidékének falkolájánál: a Keeskeméti Faiskola és Magtermelő Rt.-nél Keeskeméti, Széchenyi tér 6. sz. Telefon: 289. A kitermelés megkezdődött. Árjegyzék ingyen.

— A Szociális Missziótársulat kultúrdelutánja. A Szociális Missziótársulat Kórházmissziója a betegek javára október 17-én délután 6 órai kezdettel rendezi meg második kultúrdelutánját a kegyrendi gimnázium dísztermében. — Műsorának első számában a róm. kath. elemi iskola növendékei énekelnek Balogh Lenke tanítónő beíratásában, majd Báthory József kegyesrendi igazgató ad elő Prohászkaról. »Kis tündérek egymás közt.« Tánccolják: Adam Hajnal, Juhász Márta, Mikó Evi, Székely Gabi és Juhász Edithke, zongorán kíséri Kovács Juliska, Sik Sándor »lexius« c. misztériumából ad elő Tuster Jolánka. »Szertartásos hazafiság« címen felolvas vitéz Lépes Győző ny. ezredes. Befejezését dr. Magyar István kegyesrendi tanár énekel: Haendel: Largo. Mozart: Serato áriája a varázsfuvólából, Igyártó: Székelyföld. Zongorán kíséri Zemlén Kornél. (o)

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz csakhamar megelénkíti, az emésztő csatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

Lopott tengeriből főzött puliszkát — egyhónapi fogház. Fiam Sándor debreceni napszámos egy tanyáról ellopott 63 kiló tengerit, amit puliszkának főzetett meg feleségével. A napszámost elfogták és a törvényszék csütörtökön lopás vétsége címén egyhónapi fogházra ítélte.

Szájában levő műfogát ellenőriztesse, hogy valódi Wipla-e? Képviselőnk felvilágosítja. — Wipla Rt. debreceni képviselő, Hatvan uca 1.

EMBEREK HARCA KÉT FAVAL EGY LŐERT. Londonból jelentik: London egyik elővárosában a legyek nagyon bosszantottak egy lovat. A szerencsétlen állat egy kis erdőskébe menekült előlük, azonban olyan szerencsétlenül, hogy két fa közé szorult. A járókelők a lö szerencsétlen helyzetét látva, nyomban mentőkért és tűzoltókért és a rendőrségért telefonáltak, miután Angliában az állatok szenvedése mindig nagy részvétet szokott kelteni. A tűzoltók úgy döntöttek, hogy a leggyorsabb és a legjobb megoldás az lesz, ha kivágják az egyik fát. Egy mentőautó vésszerzés közepette azonnal a tulajdonoshoz robbogott, hogy engedélyt kérjen tőle a fa kivágására. Amikor az engedélyt megkapták, a tűzoltók hozzádúltak a fa kivágásához. Ez nehéz dolog volt, mert ügyelnie kellett arra, hogy a lónak ne okozzanak fájdalmat. Amikor félig már elfűrészelték a fát, 12 rendőr és tűzoltó köféllal rókéselt a fának, azonban nem sikerült kidönteniük. — Most már baltákat hoztak, és ezzel sem sokra mentek, mert két balta eltört ugyan, azonban a fa nem mozdult a helyéről. Két és félóra verejtékes munka után a ló megoldotta a bonyolult problémát. Egy kicsit megrázkódott, a derekát is meghajlította és szépen kisért a két fa közül.

Gyapjút loptak. Bányai Béla berettyóújfalui asztalosmester és segédje, Kemény András, tavaly nyáron Berettyóújfaluban kibontották egy gyapjúraktár tetejét, amelyen keresztül 220 pengő értékű gyapjút elloptak. A törvényszék lopás címén mondotta ki őket bűnösnek és Bányait 3, Keményt pedig két és félhónapi fogházra ítélte.

Kéthavi korteskedést engedélyezett a Szovjet. Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa kéthónapi korteskedést engedélyezett a december 12-én megjelendő „parlament” választásokra. Ezalatt az idő alatt mindenki „szabadon” fejtheti ki véleményét. A választások szintén „szabadok” lesznek, úgyhogy az eredmény „híven” fogja visszatükrözni az orosz nép véleményét.

Ma leplezik le Hora és Kloska gyulafehérvári szobrát. Bukarestből jelentik: Az őszi nagy hadgyakorlatok szerdán délután bevégeztek és Károly király Mihály trónörökösével, Frigyes Hohenzollern herceggel és a külföldi katonai küldöttségek vezetőivel, köztük Gamelin tábornokkal, francia vezérkari főnökkel tegnap éjjel Gyulafehérvárra utazott, ahol ma nagy ünnepélyességgel fogják leleplezni Hora, Kloska és Krizsán román parasztszerekek emlékművét. Ma délután a király és kísérete a miniszterekkel együtt Nagyszébenbe fog utazni, hogy végignéze a katonai lisszemeszt, a hadgyakorlatokban résztvevő csapatok fölött.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetése mindig eredményesek!

UJ KARTEL

Jövő héten megalakul a téglakartell

Budapest, október 14. Beavatott körök szerint a téglagyárak ismét tárgyalnak kartell alakításáról s ezúttal a siker minden kilátásával. Egyes információk szerint a téglakartell már a jövő hét folyamán formálisan is megalakul.

Rendkívül megkönnyíti a kartell létrehozását, hogy a Drasche és a

Nagybányai között a régi ellentétek megszűntek. Szó van arról is, hogy esetleg

a tetőcserepre nézve is kartell alakítsanak. Az új kartell az árak jelentős emelésére készül, ami a jövő évi építési kampány egész sikerét veszélyezteti.

Az építőszakma ezért aggodalommal nézi a téglakartell alakulását.

Gyilkos mostoha

Székesfehérvár, október 14. Pénzes János váli gazda nemrég másodszer nősült, hogy 5 éves kislánya mellé nevelőanyát kapjon. Elvette Krein Mária, aki eleinte szeretettel bánt az árvával, de később meggyűlölte és nemcsak üldözte, hanem kizozta is. Kedden este az apa elküldte a kútra vizért a kislányát, aki onnan nem tért vissza. A

gazda reggel kezdte keresni és a holttestét a kútban megtalálta. A csendőrök vállatára fogták a mostohát, aki bevallotta, hogy amikor a kislány a kúthoz ment,

utána lopódzott s betaszította a kútb.

A csendőrség a gyilkos anyát átadta az ügyészségnek.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Az Újpest összeállítását még mindig bizonytalan a Bocskay ellen. Pusztai és Tóth sérültek s így Vincze szereplése került előtérbe. Jobbszélű valószínűen Ádám lesz, balszélű Kocsis.

A Bocskaynál sem biztos még a vasárnapi összeállítás. Nádas bevonult s az Elektromos mérkőzés óta nem rugatható labdába... és játékaról szó sem lehet. Nem marad más választás, mint Palotás hátvédjátéka, miután Elek is újonc és szintén nem utazhat el. Ebben az esetben a jobbhalf helyére Orosz kerülhet.

Szombaton a csapattal együtt utazik Budapestre Janzso, akit a vezetőség addig nem enged labdába rugni, amíg Molnár sebészstanárral nem vizsgálattja meg. Ha a vizsgálat eredménye kedvező lesz, Janzso a jövő héten megvizsgálatot indított a nyilas szervezkedések ügyében a honvédelmi miniszter

Budapest, október 14. Az egyik budapesti baloldali lap feltűnő cikket közölt tegnapi számában. A cikk többek között a következőket mondja: »Sikerült nyomára jutnunk annak, hogy a nyilasok immár megtalálták az útát a hadsereghez is. Egy aktív százados — a nevét egyelőre elhallgatjuk — szervezi az alacsonyabb rangú aktív katonatiszteket sejtyszerűen a nyilasmozgalom számára. A sejtösszejeveleket a Pilsent Sörözőben tartják. Minden sejtvezető bibliaként megkapja a »Mein Kampf»-ot. Ezt kötelessége gondosan át tanulmányozni, szinte kívülről megtanulni és utasítás szerint a könyvet tovább kell adni.»

Elmondja még a cikk, hogy »Szálasi — aki Nagyváradon főhadnagy korában még Fleckenstein volt, — a szolgálaton kívüli katonatisztek között fejt ki erőteljes szervező tevékenységet

Október 12-én a szolgálaton kívüli katonatisztek nyilas csoportjának tagjai között azt a napiparancsszerű utasítást adta ki, hogy október 14-től kezdődően kötelesek készülni a feladatuk elvégzésére. A lap közleménye alapján a belügyminisztériumban máris megindult

kezdő tréningjét és tekintettel arra, hogy még két hét van a Ferencváros mérkőzésig, addigra megfelelő konfidiót is szerezhet magának.

A Bocskay tréningjén Kertes és Nádas kivételével minden játékos megjelent. Kertes erőlyes felszólításra sem érkezett meg, szó van arról, hogy vasárnap Varga véd. A legnagyobb probléma azonban a jobbhalf posztja: Orosz vagy Elek?

Vasárnap mégis egy pályán lesznek az amatőr mérkőzések. Az egyetemi sporttelepen 11 órakor: Klinika—Turul, háromnegyed 1 órakor Textil—KMOVE, háromnegyed 3 órakor DEAC—DVSC. A harmas mérkőzés ellenére rendkívül olcsó helyárakat állapítottak meg s így nagy érdeklődésre számíthatnak.

A legszigorúbb vizsgálat, annak megállapítására, hogy a közleményben foglaltakból mi a valóság.

A hadügyminisztérium a cikkel kapcsolatban a következő hivatalos nyilatkozatot tette:

— Mint minden ilyen esetben, a honvédelmi miniszter ezúttal is megindította a vizsgálatot.

A honvédelmi miniszter által már megindított vizsgálatot

az alsóbb katonai hatóságok folytatják le.

A honvédelmi minisztérium bevárja az alsóbb hatóságok jelentéseit és ezeknek eredményéhez képest teszi meg a további lépéseket.

Hajléktalan lett a beregszászi magyar színház

Beregszász, október 14. Az ungvári cseh országos hivatal megtiltotta, hogy a tulajdonában levő vármegyeháza nagytermében színi előadásokat rendezzenek. Ez az intézkedés Beregszászon is hajléktalanná teszi a magyar színészeket. A színpadot 15 évvel ezelőtt emelték, amikor egy tűzvész megrongálta a régi színház épületét.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Október 15-én, pénteken este: Gólyaszínház. Prémier bérlet. Csak felnőtteknek.

Október 16-án, szombaton délután: Mágus Miska. Bérlet szíjnet.

Október hó 16-án, szombaton este: Gólyaszínház. Bérlet szíjnet.

Október 17-én, vasárnap délután: Gólyaszínház. Bérlet szíjnet.

A színházi iroda hírei:

Jó reggelt igen tisztelt Uram és Asszonyom!

Beszéljen ismerőseivel s kérdezze meg nem volt-e igazunk mindabban, amit az.

ILLATSZERTÁR-ra!

kapcsolatban közzöltünk Önnel e hasábkon. Nézze meg a legközelebbi előadást! Ma pénteken pedig (prémierbérlet 3. sz.), a

GÓLYASZÍNHÁZ-ot.

Ne várjon izléstelen és közönséges mulackodást. Finom, kissé borsos, jókeletű s neveltető szórakozást fog találni. Mi szívesebben adnánk talán egész heten Shakespeare, Shawt, Claudelt. De Ön fáradt m. tisztelt Uram, szórakozni és pihenni akar: ma a könnyű zene szellemes cselekmény, fordulatos helyzetek ezt biztosítják Önnek! Ma és a következő napokon:

GÓLYASZÍNHÁZ.

Szombaton délután 3 és fél órakor rendkívül mérsékelt helyárakkal az örökké mulatságos

Mágus Miska.

Vasárnap délután 3 és fél órakor és este 8 órakor

GÓLYASZÍNHÁZ.

MOZI

A FERFI MIND ŐRÜLT

Török Rezső és Vitéz Miklós dr. vígjátéka nem a mesére, hanem a humorra és helyzetkomikumra épült. Célját, a közönség mulattatását el is éri, másfélórán keresztül harsogott a Hungaria mozgó zsúfolt nézőtere a kacagástól és végül mindenki jókedvűen, elégedetten távozott.

A film technikai kivitele kitógástalan, minden másról Gertler Viktor ötletes rendezése keretében a kitűnően megválasztott színészek gondoskodtak. Jávor Pálról s Lázár Máriáról újat már nem mondhatunk, ők az életet a pezsgő temperamentumot viszik a vászonra. Páger Antal azonban mint burleszk komikus szenzációs, még a Havi 200 fix alakítását is felülmúlja. Minden mozdulatán kacagni kell. A sok mellékszereplő közül is kiemelkedik Vágóné kutyabarát néniéje, Mály Gerő szobrásza, Vaszary Piri, Salamon Béla, Peti Sándor, Dajbukát Ilona, Dénes György, Pethes, Maklár. A drótszerű foxi aranyos. A kíséző Fox híradó friss és érdekes.

VIKTÓRIA

HAROM VÖLEGENYE

A híres angol királynő, Viktória lánykori doveri kalandjáról szól ez a bájos szerelmi történet. Viktória megszököik hazulról és inkognitóban megismerkedik egy diakkal, aki viszont nem más, mint a gótai herceg. A többi már fölösleges elmondani

A női főszerepet Jenny Jugó játssza, rendkívül bájosan. Partnerre szürke német férfitípus, de annál jobb színész Otto Tresler. A Vígyszínház-mozgó közönségének tetszett a film a kíséző műsorral együtt.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

10-15 FILLERREL DRÁGULT
Ujrozsa októberre: 19.33, 1938 márciusra: 20.06, 19.96, zárlat 19.96—19.98.

Tengeri 1938 májusra: 13.00, 12.86, zárlat 12.86—12.88.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.30—20.75, 78 kg-os 20.60—21.05, 79 kg-os 20.85—21.25, 80 kg-os 21.00—21.35.

Rozs: 19.00—19.20.

Rozs: 18.00—19.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középmínőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 16.90—17.00, középmínőségű 16.75—16.90.

Tengeri: 14.05—14.15.

Búza: 600 mm hajdúi 80-as 21.30, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.22.5, 600 mm felsőtiszai 80-as 21.30, 150 mm berettyóújfalui 80-as 20.95, 150 mm hajduböszörményi 80-as 21.20, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.15 budapesti paritásban.

SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra 245 darab sertést, előző napi maradvány 404. A vásár állományából angol hússertés felhajtás 533. Árak: I. uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 108—110, I. szedett 104—106, silány 95—100, angol sonkasertés II. 104—110, exporzir, márkázott 164 fillér kg-ként. A vásár irányzata közepes volt.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.70—16.90, cseh korona 11.55—11.95, dinár 7.50—7.95, USA dollár 336.95—340.95, francia frank 11.10—11.60, leu 2.85—3.—, lira 17.40—17.90, osztrák silling 80—80.70, svájci frank 77.65—78.55.

ORSZAGOS VÁSÁROK

Oktober 15, péntek: Aszód (állatvásár), Csenger, Cseteny, Elek, Kercse liget, Rum, Somogyvár, Szarvas, Veszprém (havi).

Oktober 16., szombat: Besenyszög, Csanádpalota, Kistelek, Kiszombor, Szarvas.

Oktober 17., vasárnap: Szarvas.

Oktober 18., hétfő: Egyek, Érsek-

vadkert, Kapuvár, Kiskőrös, Kőszeg, Mezőkövesd, Miskolc, Nagybaracska, Nyíregyháza, Ócsa, Ózd (havi), Pécsvárad, Rajka, Riese, Salgótarján, Sőtör, Szentgotthárd, Szalkaszentmárton, Szentlőrinc, Szob, Szőlősgyőrök, Tárján, Tatabánya (havi), Vál.

Oktober 19., kedd: Borsodnádásd, Edelény, Nagybörzsöny, Salgótarján, Tállya, Tevel, Ujpest, Vajszló (havi), Vál.

Oktober 20., szerda: Egyed, Egyházasokozár, Hedrehely, Inke, Némethely, Rudabánya, Siófok, Szentpéterur.

Oktober 21., csütörtök: Baranyajenő, Felsőmocsolád, Keszthely, Szentgyörgyvölgy, Tengelic, Tornaszentandrás Zánka.

Oktober 23., szombat: Mindszent.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítottak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tűzifát, szemet

takarékos ember télire már most szerzi be Vágo József tűzifa- és szentelepén, a Margit-lördönél. — Elsőrendű hazai szemek rövid ideig még a múlt évi árban. Katonatisztek al-tisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24, 906

Női sál kendő

u,donsag

98 fillér

HAVAS Harisnyanaz

„ELEKTRO-TOX”

cián nélkül, mindent irt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloska, moly sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakás! Irányáraink: szobánként és havonként P —70-től P L10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Bejárónót fél 7-től délutánig felvesznek. Révész, Piac u. 49., II. em.

Gyakorlott

kiszolgáló kisasszony felvétetik. Anspitz festéküzlet, Csapó 16. 1688

Zsidóimnáziumot végzett correpetitort keresek. Fülöp, Wesselényi u. 121. 1708

ELŐFIZETÉS, SZERZÉSI ügynököt fix-szel és magas jutalékkal felvesz a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Piac u. 49. 5370

Lapkihordó igazolvánnyal felvétetik a lap kiadóhivatalában.

Mindenes

szakácsnő jó bizonyítvánnyal, jó fizetéssel felvétetik. Radó, Széchenyi u. 1. 1723

Bejárónót

jó bizonyítvánnyal felvesznek. Csokonai uca 5., keresztépület.

Kis fix

és magas jutalékkal jó megjelenésű hölgyek és urak felvétetnek. »Elektrotox, Piac u. 89.

Röfössegéd,

ügyes, fiatal, szerénygényű, vidékre felvétetik. — Ajánlatát dr. Róthoz, Piac 44. adja be. 1736

Két

seprűkötő munkást, három seprűvarrónót felvesz Sep-rü üzem, Hatvan u. 37. 1725

Allást keresők

Zsidó

úri családhoz gyermek mellé ajánkozik ügyes fiatal lány. Cím a kiadóban. 5383

Ingatlan

Olesó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc utcák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Házhely

központban eladó. Cím a kiadóban. 5361

Telepen

1400 P-ért 15 éve fennálló jömenetelű fűszerüzlet kis haz eladó. Cím a kiadóban. 5397

Kiadó lakás

Teljesen

különbejárattal kapualatt ucai bátorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Különbejárattal

ucai parkettás szoba esonosan berendezve 1—2 személynek kiadó. Simonffy u. 32. 1713

Központban

kiadó elsőemeleti különbejárattal két nagy ucai szoba, irodának vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas, november egyre. Piac u. 51. Bejárat Arany János u. 1. alatt. 1648

Rádió

Rádió,

villanyszerelés, javítás legolesőbban, felelőség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 200

Eladás

Alma,

több fajtában olesón eladó. Csokonai u. 13. 1718

Eladó

két ágy sodronnyal, matracal s két éjjeliszekrény. Sinay Miklós u. 38. sz. 5394

Modern

új ebédlő, előszoba bútor, üzletberendezés, olesón eladó. Eötvös uca 87. 5401

Kanárivadár,

szépen éneklő, nagyon olesón eladó. Cím a kiadóban 5395

Bor,

vámospéresi, új és ó, igen olesón eladó. Csokonai 13. 1717

Vétel

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz

Grósz Nagy Ferenc Arany egyszerű gyógyszerháza (Szinház mellett). 5109

Selejtpapírt,

régi könyveket, üzleti levelezést legmagasabb árban vesz Bocskay papírüzlet, Hatvan u. 15. 1649

Ellátás

Hungária pensió

Debrecen. Ferenc József t. 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Orth. köser

izletes házikoszt, — olesó abonoma. Klein érkezde Piac uca 66. 5399

90 filléért

4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házikoszt. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 5399

Ajánlat

110-es

villanygépet 220-asra sürgősen átcserelek. Finom szmoking eladó. Sas uca 4., I. 4. 1724

6 filléres

lapot írni kényelmesebb, mint értem jönni. Gärtner hangoló. 1709

Tokajvidéki

termelői borpincét létesíttem. Kitűnő zamatu borokat olesón árulok. Honvéd 81. 5392

Rádióját,

kerékpárját olesón, szakszerűen javítja Weisz György műszerész, Piac 66. Rádiókészülékek raktáron. 5354

Villanyondululás

3.— pengő, ondululás 30 fillér, borotválás 10 fillér, hajvágás 16 és 20 fillér. — Miklós u. 53. Toma. 1639

Nyolcados

osztályorsjegyet — minden mennyiségben ma kapható Széchenyi uca 5., udvarban. 1720

Szobafestő

munkálatait izlésesen, jutányosan készítem. Sárosi József, Péterfia uca 26. 5369

Tiszai

ponty kilója 1 pengő, balatoni süllő kilója 2.20 pengő, balatoni fogas kilója 3 pengő, tiszai és balatoni harsa kilója 2.40 pengő Halesarnokban, József kir. herceg uca 2. Vigmozi bejárattal szemben. 1722

Némethy Sándor

cipészmeister, Simonffy uca 2., készít cipőket és mindennemű javítást. 5374

Jó látást

csak pontosan készült szemüveg nyújt. Cserép Sándor szemklinikai látászérezs, Piac u. 21. 5400

»Lela«

zománcműhelyek legtekéletesebben süt, főz; szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levensik Lajos, Debrecen, tűzhelyüzeme: Árpádtér 17. 5391

Bármilyen

szvettetek, kosztümök, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom Özv. Posch Dezsőné, Rothermere u. 17. 5297

Oktatás

Allástalan tanárok

vizsgára előkészítenek és korrepetálnak. Jelentkezés: Fazekas, Piac u. 44. fsz. 5. 9—12, 3—6. Telefon: 32—33. 1706

Német

oktatás: 24 ora 6 pengő. Kossuth uca 41. 2237

Németül

beszélni rövid idő alatt megtanítom, bármennyű német fordítást is vállalom. Hatvan uca 1., I. em. III. 54. 1173

Különféle

Szerény

igényű intelligens lakotársnót keresek. Mindennemű varrást, javítást, párisnyatalpalást — (báron párból kettőt) vállalom. József kir. herceg u. 22. 5382

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca 1. szám.